

Γεώργιος Δ. Λιανός, Δικηγόρος, ΔΝ

ΑΘΛΗΤΙΚΟ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΤΟ

- | Κρατική έννομη τάξη και αθλητική έννομη τάξη
- | Ολυμπιακές επιτροπές και αθλητικές ομοσπονδίες
- | Χώρος ελεύθερος δικαίου στον αθλητισμό
- | Έννομη σχέση Κράτους - FIFA - ΕΠΟ

Πρόλογος:

Κωνσταντίνος Ν. Χριστοδούλου
Καθηγητής Νομικής Σχολής ΕΚΠΑ

ΝΟΜΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

νομη τάξη, και επομένως να αποφασίζουν, μεταξύ άλλων, για όλα τα συναφή θέματα, όπως π.χ. τη λειτουργία και οργάνωσή τους (π.χ. οργανωτική δομή, συγκεκριμένες αρμοδιότητες οργάνων, δικαιώματα και υποχρεώσεις μελών), τις αρχαιρεσίες (π.χ. προϋποθέσεις εκλογιμότητας, σύστημα με παρατάξεις ή όχι), τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία σύγκλησης και συμμετοχής των μελών στις συνελεύσεις (π.χ. προθεσμία πρόσκλησης, προϋποθέσεις χορήγησης δικαιώματος ψήφου), τη λήψη αποφάσεων σε αυτές (π.χ. ποσοστά απαρτίας ή πλειοψηφίας), τα όργανά τους (π.χ. ειδικές επιτροπές), τη συγκρότηση και λειτουργία των οργάνων (π.χ. αριθμός μελών, διαδικασία συνεδρίασης), την οργάνωση και τη διεξαγωγή του αθλήματος ή των αθλημάτων που υπάγονται σε κάθε αθλητική ομοσπονδία (π.χ. διάκριση αγώνων, προϋποθέσεις και διαδικασία έκδοσης αθλητικών δελτίων, ηλικιακές κατηγορίες αθλητών, προϋποθέσεις διεθνών και εθνικών μεταγραφών, υποχρέωση καταβολής αποζημίωσης κατάρτισης, προϋποθέσεις και διαδικασία άσκησης του επαγγέλματος του προπονητή ή του διαιμοσολαβητή αθλητικών συμβάσεων, διαδικασία διεξαγωγής αγώνων, συμμετοχή αλλοδαπών αθλητών στους αγώνες, διαδικασία επίλυσης αθλητικών διαφορών) κ.λπ.

§5. Φορείς του αθλητικού αυτοδιοίκτου - Νομική φύση - Αρμοδιότητες

Τα αθλητικά νομικά πρόσωπα ως πρωταρχικά υποκείμενα του αθλητικού αυτοδιοίκτου διακρίνονται: 85

– με κριτήριο τις αρμοδιότητές τους⁴⁷², σε διεθνή αθλητικά νομικά πρόσωπα, των οποίων οι αρμοδιότητες αφορούν πολλά κράτη, και εθνικά αθλητικά νομικά πρόσωπα, των οποίων οι αρμοδιότητες εντοπίζονται σε ένα μόνο κράτος

– με κριτήριο τον εντοπισμό της έδρας τους⁴⁷³, σε ημεδαπά αθλητικά νομικά πρόσωπα, τα οποία συστήνονται και λειτουργούν στο ίδιο κράτος με αυτό του ερμηνευτή και εφαρμοστή του δικαίου, και αλλοδαπά αθλητικά νομικά πρόσωπα, τα οποία συστήνονται και λειτουργούν σε διαφορετικό κράτος από αυτό του ερμηνευτή και εφαρμοστή του δικαίου.

Επισημαίνεται ότι με την επιφύλαξη της γενικής αρχής του κλειστού αριθμού (*numerus clausus*) των νομικών προσώπων που ιδρύονται από την ιδιωτική βούληση (βλ. αρ. 54) και επί μέρους διατάξεων της κρατικής έννομης τάξης και της αθλητικής έννομης τάξης που αφορούν στην απονομή συγκεκριμένων αρμοδιοτήτων σε αθλητικά νομικά πρόσωπα συγκεκριμένου τύπου⁴⁷⁴ και που σε κάθε περίπτωση πρέπει να ερμηνεύο-

472. Βλ. *F. Buy/J.-M. Marmayou/D. Poracchia/F. Rizzo, Droit du sport*, αρ. 26 επ. και αρ. 141 επ., όπου γίνεται διάκριση μεταξύ *institutions internationales* και *institutions nationales*- *F. Lefebvre, Associations, Mémento pratique*, αρ. 28130.

473. Βλ. *Α. Κρητικό, Δίκαιο σωματείων και συνδικαλιστικών οργανώσεων*, σελ. 85- *F. Lefebvre, ό.π.*, αρ. 3110.

474. Βλ. ενδεικτικά άρθρο 34 παρ. 10 του ν. 2725/1999 για τη διεξαγωγή Πανελληνίων Πρωταθλημάτων και επομένως απονομή της ιδιότητας του Πρωταθλητή Ελλάδος μόνο από εθνικές αθλητικές ομοσπονδίες με κρατική αναγνώριση, άρθρο 96 παρ. 5 περ. α' του ν. 2725/1999 για τη διεξαγωγή των επαγγελματικών Πανελληνίων Πρωταθλημάτων μόνο από επαγγελματικές (αθλητικές) ενώσεις,

νται στενά και να μη τυχάνουν διασταλτικής ερμηνείας ή αναλογικής εφαρμογής (βλ. αρ. 192), δεν καθιερώνεται κατ' αρχήν ειδική αρχή του κλειστού αριθμού (*numerus clausus*) των αθλητικών νομικών προσώπων, δηλαδή συγκεκριμένου τύπου νομικών προσώπων που μπορούν να συμμετέχουν στον αθλητισμό, να διοργανώνουν αθλητικούς αγώνες και να συμμετέχουν σε αθλητικούς αγώνες. Στο βαθμό αυτό, είναι κατ' αρχήν επιτρεπτή και νόμιμη η σύσταση και λειτουργία και μη προβλεπομένων στην εθνική αθλητική νομοθεσία τύπων αθλητικών νομικών προσώπων (π.χ. αστικών μη κερδοσκοπικών εταιρειών, ομόρρυθμων εταιρειών, ετερόρρυθμων εταιρειών, εταιρειών περιορισμένης ευθύνης, ιδιωτικών κεφαλαιουχικών εταιρειών κ.λπ.)⁴⁷⁵, αθλητικών ατομικών επιχειρήσεων ή ακόμα και αθλητικών ενώσεων προσώπων χωρίς νομική προσωπικότητα, με σκοπό τη διοργάνωση αθλητικών αγώνων ή τη συμμετοχή σε αθλητικούς αγώνες υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις της κρατικής έννομης τάξης και της αθλητικής έννομης τάξης (βλ. αρ. 110-111 και 169-170).

I. Διεθνή αθλητικά νομικά πρόσωπα

1. Διεθνής Ολυμπιακή Επιτροπή - Διεθνής Παραολυμπιακή Επιτροπή

- 87 Η Διεθνής Ολυμπιακή Επιτροπή (ΔΟΕ)-Comité International Olympique (CIO)-International Olympic Committee (IOC) ιδρύθηκε το 1894, κατά τη διάρκεια συνεδρίου για τον αθλητισμό στο Παρίσι, με πρωτοβουλία του Βαρόνου *Pierre de Coubertin*, με πρωταρχικό τότε σκοπό την αναβίωση των Αρχαίων Ολυμπιακών Αγώνων που πραγματοποιούνταν στην Ελλάδα⁴⁷⁶. Εδρεύει στη Λωζάνη της Ελβετίας, έχει τη μορφή σωματείου του ελβετικού δικαίου (άρθρα 60 επ. ελβΑΚ) και διέπεται από τις διατάξεις του καταστατικού της, που ονομάζεται Ολυμπιακός Χάρτης (*Charte Olympique*), και

άρθρο 108 παρ. 2 του ν. 2725/1999 για συμμετοχή μόνο ΠΑΕ στα πρωταθλήματα επαγγελματικού ποδοσφαίρου, άρθρο 113 παρ. 6 του ν. 2725/1999 για συμμετοχή μόνο ΚΑΕ στο πρωτάθλημα επαγγελματικής καλαθοσφαίρισης Α1 κ.λπ.

475. C. *Dudognon/J.-P. Karaquillo*, Dictionnaire juridique du sport, σελ. 101· R. *Bouniol*, Droit de la concurrence et spectacle sportif, αρ. 348 επ.· P. *Zen-Ruffinen*, Droit du sport, αρ. 1096· Ευρωπαϊκή Επιτροπή απόφαση της 8.12.2017, AT.40208, International Skating Union· ΔΕφΑθ 2635/2001, αδημ.· ΕπΑντ 6815/2019, αδημ. Βλ. επίσης ενδεικτικά ΑΔΑ 6Α137Λ7-6ΙΗ· ΑΔΑ ΩΔΗ57Λ7-9ΥΖ· ΑΔΑ 73Β87Λ7-055· ΑΔΑ ΩΝ837Λ7-ΩΓΡ· ΑΔΑ 7Ν847Λ7-ΧΣΩ· ΑΔΑ ΒΙΗΤΟΚ34-ΡΩΜ· ΑΔΑ ΩΥΩΔ46Μ9ΞΗ-248· ΑΔΑ Ω3ΩΣ7Λ7-408· ΑΔΑ 72ΙΗ0ΞΩΡ-93Φ· ΑΔΑ Ψ7ΔΗ0ΞΩΡ-Τ79· ΑΔΑ ΩΛΗΒΟΛ1Μ-ΜΡΝ· ΑΔΑ 6ΣΤΙΟΛ1Μ-7ΞΦ· ΑΔΑ ΨΡΙΛΩΚΚ-ΛΟΟ· ΑΔΑ 65Υ5ΩΚΚ-ΧΟΡ· ΑΔΑ ΒΙΗ-37ΛΗ-ΦΕΒ· ΑΔΑ 6ΝΦΟΟΚΣ8-ΦΡΣ· ΑΔΑ ΩΝΒΨ7Λ7-ΛΟΧ· ΑΔΑ Ω7ΑΚ7Λ7-ΣΝΩ· ΑΔΑ 7ΨΔΙ7ΛΨ-ΚΘΛ· ΑΔΑ 6ΧΥ2ΟΚΡΙ-ΧΝΒ· ΑΔΑ 94ΧΡΟΚΡΙ-ΤΜΚ· ΑΔΑ 7Ζ8ΥΟΚΡΙ-ΟΡΖ· ΑΔΑ 624ΣΩΚΓ-Ι22· ΑΔΑ 75Λ8ΩΚΓ-Γ7Β· ΑΔΑ Ω3ΖΗ7Λ7-3Λ5· ΑΔΑ ΩΝΒΨ7Λ7-ΛΟΧ· ΑΔΑ ΨΤΥΣ7Λ7-6ΟΗ· ΑΔΑ ΩΑ75Ω1Θ-Ω74· ΑΔΑ ΨΗΒ9Ω1Θ-ΟΥΧ· ΑΔΑ ΩΞΠΟΚ34-ΙΚΧ. Για την ελευθερία άσκησης (αθλητικής) επιχειρηματικής δραστηριότητας και από μη ρητώς προβλεπόμενα είδη νομικών προσώπων βλ. Π. Παράρα, Οικονομική ελευθερία, σελ. 369· ΣτΕ 353/2007, ΔτΑ 2008, 1005.
476. Α. Μαλάτος, Παραδόσεις αθλητικού δικαίου, σελ. 67· F. *Buy/J.-M. Marmayou/D. Poracchia/F. Rizzo*, ό.π., αρ. 75· *Dalloz*, Code du sport 2018 annoté & commenté, σελ. 1073· F. *Latty*, La lex sportiva, Recherche sur le droit transnational, σελ. 164· J.-P. *Karaquillo*, Le droit du sport, σελ. 9· C. *Dudognon/J.-P. Karaquillo*, ό.π., σελ. 84· P.-H. *Dutheil*, Droit des associations et fondations, αρ. 56.44· P. *Zen-Ruffinen*, ό.π., αρ. 425.

του ελβετικού δικαίου⁴⁷⁷. Η ΔΟΕ δεν διαθέτει διεθνή νομική προσωπικότητα, αφού ούτε έχει συσταθεί από διεθνή συνθήκη ούτε τα συμβαλλόμενα μέρη κατά τη σύστασή της αποτελούν κυρίαρχα κράτη ούτε υφίσταται κάποιος διεθνής κανόνας δικαίου που να της απονέμει δικαιώματα ή να της επιβάλλει υποχρεώσεις⁴⁷⁸, χωρίς προφανώς να επάγεται οποιεσδήποτε έννομες συνέπειες ο μονομερής (αυτο)χαρακτηρισμός της στο άρθρο 15 παρ. 1 του Ολυμπιακού Χάρτη ως διεθνούς οργανισμού (*organisation internationale*)⁴⁷⁹. Παρ' όλα αυτά, η ΔΟΕ έχει το χαρακτήρα διεθνούς μη κυβερνητικού οργανισμού, στο βαθμό που έχει σκοπό μη κερδοσκοπικό διεθνούς ωφελείας και ασκεί πραγματική δραστηριότητα σε τουλάχιστον δυο κράτη, και επομένως διέπεται και από τις διατάξεις της από 24.4.1986 ευρωπαϊκής σύμβασης για την αναγνώριση της νομικής προσωπικότητας των διεθνών μη κυβερνητικών οργανισμών και του νόμου επικύρωσής της για την Ελβετία⁴⁸⁰. Μέλη της ΔΟΕ είναι μόνο φυσικά πρόσωπα, που πληρούν τις προϋποθέσεις που τάσσονται στον Ολυμπιακό Χάρτη (άρθρο 16 και παράρτημα αυτού) και συμπεριλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, μέλη οργάνων εθνικών ολυμπιακών επιτροπών και μέλη οργάνων διεθνών αθλητικών ομοσπονδιών, που έχουν χαρακτήρα αντιπροσώπων της ΔΟΕ στο κράτος τους και όχι εκπροσώπων του κράτους τους στη ΔΟΕ (*représentants dans leur pays et non délégués de leur pays au sein du CIO*)⁴⁸¹.

Η ΔΟΕ αποτελεί την ανώτατη αρχή οργάνωσης του ολυμπιακού κινήματος (*mouvement Olympique*), που αποτελείται προεχόντως από αυτήν, τις εθνικές ολυμπιακές επιτροπές και τις διεθνείς αθλητικές ομοσπονδίες (άρθρο 1 παρ. 1-2 του Ολυμπιακού Χάρτη), και έχει σκοπό μη κερδοσκοπικό που εξυπηρετεί το διεθνές συμφέρον (*but non lucratif d'utilité internationale*)⁴⁸² και συνίσταται προεχόντως στη διάδοση του ολυμπισμού και του ολυμπιακού κινήματος παγκοσμίως, στην ενθάρρυνση και στη στήριξη της οργάνωσης, της ανάπτυξης και του συντονισμού του αθλητισμού και των αθλητικών αγώνων παγκοσμίως και στη διεξαγωγή των θερινών και χειμερινών Ολυμπιακών

477. Α. Μαλάτος, ό.π., σελ. 67· F. Buy/J.-M. Marmayou/D. Poracchia/F. Rizzo, ό.π., αρ. 75· Dalloz, ό.π., σελ. 1073· J.-P. Karaquillo, ό.π., σελ. 12· C. Dudognon/J.-P. Karaquillo, ό.π., σελ. 85· P.-H. Dutheil, ό.π., αρ. 56.44· P. Zen-Ruffinen, ό.π., αρ. 429 και 435· A. Rigozzi, L'arbitrage international en matière de sport, αρ. 71· TAS απόφαση της 31.7.2017, 2017/A/4973, σκ. 2· TAS απόφαση της 21.4.2017, 2016/A/4777, σκ. 2· TAS απόφαση της 4.8.2016, OG 16/O13, σκ. 1.4· TAS απόφαση της 17.12.2014, 2014/A/3604, σκ. 3· TAS απόφαση της 11.6.2013, 2012/A/2912, σκ. 4.

478. Α. Μαλάτος, ό.π., σελ. 66· Α. Μπρεδήμας, Η νομική φύση της ΔΟΕ και των διεθνών αθλητικών ομοσπονδιών και η σχέση τους προς την διεθνή και κρατική έννομη τάξη, ΕΑΔ 2006, 217 (219)· F. Buy/J.-M. Marmayou/D. Poracchia/F. Rizzo, ό.π., αρ. 75· F. Latty, ό.π., σελ. 623· J.-P. Karaquillo, ό.π., σελ. 12· P. Zen-Ruffinen, ό.π., αρ. 436· A. Rigozzi, ό.π., αρ. 74.

479. Α. Μπρεδήμας, ό.π., 222· P. Zen-Ruffinen, ό.π., αρ. 436.

480. Α. Μαλάτος, ό.π., σελ. 66.

481. Α. Μαλάτος, ό.π., σελ. 67· F. Buy/J.-M. Marmayou/D. Poracchia/F. Rizzo, ό.π., αρ. 76· Dalloz, ό.π., σελ. 1073· F. Latty, ό.π., σελ. 188· J.-P. Karaquillo, ό.π., σελ. 10· C. Dudognon/J.-P. Karaquillo, ό.π., σελ. 85· P.-H. Dutheil, ό.π., αρ. 56.44· P. Zen-Ruffinen, ό.π., αρ. 439-440.

482. F. Buy/J.-M. Marmayou/D. Poracchia/F. Rizzo, ό.π., αρ. 75· J.-P. Karaquillo, ό.π., σελ. 12.

Αγώνων (άρθρο 2 του Ολυμπιακού Χάρτη)⁴⁸³. Η ΔΟΕ παρέχει την αναγνώρισή της (*reconnaissance*) τόσο σε εθνικές ολυμπιακές επιτροπές όσο και σε διεθνείς αθλητικές ομοσπονδίες, που πληρούν τις προϋποθέσεις του Ολυμπιακού Χάρτη (άρθρα 3, 25 παρ. 1 και 27 του Ολυμπιακού Χάρτη)⁴⁸⁴, αυτές δε παρέχουν περαιτέρω την αναγνώρισή τους σε εθνικές αθλητικές ομοσπονδίες (άρθρα 25 παρ. 1 και 29 του Ολυμπιακού Χάρτη).

- 89 Αντιστοίχως, για τον αθλητισμό των ατόμων με αναπηρία, η Διεθνής Παραολυμπιακή Επιτροπή (ΔΠΕ)-Comité International Paralympique (CIP)-International Paralympic Committee (IPC) ιδρύθηκε το 1989, διαδεχόμενη τη Διεθνή Επιτροπή Συντονισμού των Παγκόσμιων Οργανισμών για τα Άτομα με Αναπηρία-Comité International de Coordination des Organisations Mondiales de Sport pour les Handicapés, που είχε συστήσει η ΔΟΕ το 1982⁴⁸⁵. Εδρεύει στη Βόννη της Γερμανίας, έχει τη μορφή εγγεγραμμένου σωματείου του γερμανικού δικαίου και διέπεται από τις διατάξεις του καταστατικού της, που ονομάζεται Παραολυμπιακός Χάρτης (*Charte Paralympique*), και του γερμανικού δικαίου (Κεφάλαιο 1 του Παραολυμπιακού Χάρτη, άρθρο 13)⁴⁸⁶. Η ΔΠΕ δεν διαθέτει διεθνή νομική προσωπικότητα, αφού ούτε έχει συσταθεί από διεθνή συνθήκη ούτε τα συμβαλλόμενα μέρη κατά τη σύστασή της αποτελούν κυρίαρχα κράτη ούτε υφίσταται κάποιος διεθνής κανόνας δικαίου που να της απονέμει δικαιώματα ή να της επιβάλλει υποχρεώσεις⁴⁸⁷. Σε αντίθεση με τη ΔΟΕ, μέλη της ΔΠΕ είναι μόνο νομικά πρόσωπα και συγκεκριμένα εθνικές παραολυμπιακές επιτροπές, ηπειρωτικές παραολυμπιακές επιτροπές, διεθνείς αθλητικές ομοσπονδίες και διεθνείς αθλητικές ενώσεις για συγκεκριμένο είδος αναπηρίας, π.χ. κινητική αναπηρία, νοτική αναπηρία, εγκεφαλική παράλυση, αναπηρία όρασης (Κεφάλαιο 1 του Παραολυμπιακού Χάρτη, άρθρο 4)⁴⁸⁸.
- 90 Η ΔΠΕ αποτελεί την ανώτατη αρχή οργάνωσης του παραολυμπιακού κινήματος (*mouvement paralympique*), που αποτελείται από αυτήν και τα μέλη της (Κεφάλαιο 1 του Παραολυμπιακού Χάρτη, άρθρο 2.2.1), και έχει σκοπό μη κερδοσκοπικό που

483. *F. Buy/J.-M. Marmayou/D. Poracchia/F. Rizzo*, ό.π., αρ. 76· *Dalloz*, ό.π., σελ. 1073· *F. Latty*, ό.π., σελ. 169 επ.· *J.-P. Karaquillo*, ό.π., σελ. 13· *C. Dudognon/J.-P. Karaquillo*, ό.π., σελ. 86· *P.-H. Dutheil*, ό.π., αρ. 56.44· *P. Zen-Ruffinen*, ό.π., αρ. 434· *M. Maisonneuve*, *L'arbitrage des litiges sportifs*, αρ. 444· *A. Lewis/J. Taylor*, *Sport: Law and practice*, αρ. A2.4· TAS απόφαση της 31.7.2017, 2017/A/4973, σκ. 2· TAS απόφαση της 21.4.2017, 2016/A/4777, σκ. 2· TAS απόφαση της 4.8.2016, OG 16/013, σκ. 1.4· TAS απόφαση της 17.12.2014, 2014/A/3604, σκ. 3· TAS απόφαση της 11.6.2013, 2012/A/2912, σκ. 4.

484. *Dalloz*, ό.π., σελ. 1074· *F. Latty*, ό.π., σελ. 174 επ.· *G. Rabu*, ό.π., αρ. 182 επ.· TAS απόφαση της 6.10.2014, 2014/A/3516, σκ. 6.

485. *F. Buy/J.-M. Marmayou/D. Poracchia/F. Rizzo*, ό.π., αρ. 72.

486. *F. Buy/J.-M. Marmayou/D. Poracchia/F. Rizzo*, ό.π., αρ. 72· TAS απόφαση της 12.8.2016, 2016/A/4502, σκ. 2· TAS απόφαση της 3.2.2016, 2015/A/3915, σκ. 2· TAS απόφαση της 13.5.2015, 2015/A/3881, σκ. 2.

487. *F. Latty*, ό.π., σελ. 623.

488. *F. Buy/J.-M. Marmayou/D. Poracchia/F. Rizzo*, ό.π., αρ. 73· TAS απόφαση της 30.8.2016, 2016/A/4745, σκ. 2.

εξυπηρετεί το διεθνές συμφέρον και συνίσταται προεχόντως στη διάδοση του παραολυμπισμού και του παραολυμπιακού κινήματος παγκοσμίως, στη δημιουργία ευκαιριών στον αθλητισμό για όλα τα άτομα με αναπηρία και στη διεξαγωγή των θερινών και χειμερινών Παραολυμπιακών Αγώνων (Κεφάλαιο 1 του Παραολυμπιακού Χάρτη, άρθρο 2)⁴⁸⁹. Για την ένταξη νομικών προσώπων στο παραολυμπιακό κίνημα δεν απαιτείται παροχή αναγνώρισης εκ μέρους της ΔΠΕ, αντίστοιχης με αυτήν της ΔΟΕ σε μη μέλη της, αλλά αρκεί η εγγραφή των συγκεκριμένων νομικών προσώπων ως μελών της, η οποία συνεπάγεται περαιτέρω και τη γένεση δικαιωμάτων και υποχρεώσεων τους προς εθνικές αθλητικές ομοσπονδίες (Κεφάλαιο 2.2 του Παραολυμπιακού Χάρτη, άρθρο 2.2.2)⁴⁹⁰.

Οι κανονιστικού χαρακτήρα αποφάσεις της ΔΟΕ και της ΔΠΕ, δηλαδή οι αποφάσεις 91 τους που αφορούν απροσδιόριστο αριθμό φυσικών και νομικών προσώπων στον αθλητισμό, εμπεριέχονται προεχόντως στον Ολυμπιακό Χάρτη και στον Παραολυμπιακό Χάρτη αντιστοίχως, έχουν χαρακτήρα συνταγματικής φύσης (*nature constitutionnelle*)⁴⁹¹ εντός της αθλητικής έννομης τάξης, καθώς αφ' ενός θέτουν τις θεμελιώδεις αρχές και βασικούς κανόνες οργάνωσης του αθλητισμού διεθνώς και τη διεξαγωγή των Ολυμπιακών Αγώνων και Παραολυμπιακών Αγώνων αντιστοίχως⁴⁹² και αφ' ετέρου υπερέχουν τυχόν αντίθετων διατάξεων της αθλητικής έννομης τάξης (*primauté de la lex olympica*)⁴⁹³, και για το λόγο αυτό στοιχειοθετούν την πρωτογενή και θεμελιώδη πηγή (*source originaire*)⁴⁹⁴ της αθλητικής έννομης τάξης (προεχόντως των ολυμπιακών επιτροπών, δευτερευόντως δε και των αθλητικών ομοσπονδιών, στο βαθμό που αυτές αναγνωρίζονται από τη ΔΟΕ και τη ΔΠΕ).

Ο Ολυμπιακός Χάρτης περιέχει ρυθμίσεις για το ολυμπιακό κίνημα (Κεφάλαιο 1, 92 άρθρα 1-14), τη ΔΟΕ (Κεφάλαιο 2, άρθρα 15-24), τις διεθνείς αθλητικές ομοσπονδίες (Κεφάλαιο 3, άρθρα 25-26), τις εθνικές ολυμπιακές επιτροπές (Κεφάλαιο 4, άρθρα 27-31), τους Ολυμπιακούς Αγώνες (Κεφάλαιο 5, άρθρα 32-58) και τα μέτρα, τις κυρώσεις, τις πειθαρχικές ποινές και την επίλυση διαφορών (Κεφάλαιο 6, άρθρα 59-61)⁴⁹⁵. Αντιστοίχως, ο Παραολυμπιακός Χάρτης περιέχει ρυθμίσεις για την διακυβέρνηση του παραολυμπιακού κινήματος με τη συμμετοχή της ΔΠΕ, των

489. *F. Buy/J.-M. Marmayou/D. Poracchia/F. Rizzo*, ό.π., αρ. 72· TAS απόφαση της 30.8.2016, 2016/A/4745, σκ. 2-3· TAS απόφαση της 12.8.2016, 2016/A/4502, σκ. 2· TAS απόφαση της 4.7.2016, 2016/A/4439, σκ. 2· TAS απόφαση της 26.5.2016, 2015/A/4355, σκ. 1.3· TAS απόφαση της 3.2.2016, 2015/A/3915, σκ. 2· TAS απόφαση της 13.5.2015, 2015/A/3881, σκ. 2· TAS απόφαση της 17.12.2012, 2012/A/2789, σκ. 1.1.

490. *F. Buy/J.-M. Marmayou/D. Poracchia/F. Rizzo*, ό.π., αρ. 73.

491. Βλ. εισαγωγή Ολυμπιακού Χάρτη (*Introduction à la Charte olympique*) περ. α': «*La Charte olympique, en tant que document de base de nature constitutionnelle, fixe et rappelle les principes fondamentaux et les valeurs essentielles de l'Olympisme*». Βλ. επίσης *C. Dudoignon/J.-P. Karaquillo*, ό.π., σελ. 61.

492. *F. Latty*, ό.π., σελ. 171.

493. *F. Latty*, ό.π., σελ. 216.

494. *F. Latty*, ό.π., σελ. 195.

495. *Dalloz*, ό.π., σελ. 1075· *C. Dudoignon/J.-P. Karaquillo*, ό.π., σελ. 63· *P. Zen-Ruffinen*, ό.π., αρ. 430.

διεθνών αθλητικών ομοσπονδιών και των εθνικών παραολυμπιακών επιτροπών (Κεφάλαιο 2.7 του Παραολυμπιακού Χάρτη), την επίλυση διαφορών (Κεφάλαιο 2.8 του Παραολυμπιακού Χάρτη) και τους Παραολυμπιακούς Αγώνες (Κεφάλαιο 3 του Παραολυμπιακού Χάρτη).

2. Διεθνείς αθλητικές ομοσπονδίες

- 93 Οι διεθνείς αθλητικές ομοσπονδίες (*fédérations sportives internationales*) αποτελούν ενώσεις εθνικών αθλητικών ομοσπονδιών πολλών κρατών⁴⁹⁶ που καλλιεργούν το ίδιο (τουλάχιστον ένα)⁴⁹⁷ άθλημα (*sport*) ή κλάδο άθλησης (*discipline*). Στη συντριπτική πλειονότητα των περιπτώσεων αποτελούν νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου, που έχουν συσταθεί κατά τα οριζόμενα σε συγκεκριμένη εθνική έννομη τάξη, συνθέςτερα δε κατά τα οριζόμενα στις διατάξεις περί σωματείων συγκεκριμένης εθνικής έννομης τάξης (βλ. αρ. 33), π.χ. κατά τις διατάξεις των άρθρων 60 επ. ελβΑΚ περί σωματείων⁴⁹⁸. Οι διεθνείς αθλητικές ομοσπονδίες, οι οποίες έχουν συσταθεί σε κράτη, που έχουν κυρώσει την από 24.4.1986 ευρωπαϊκή σύμβαση για την αναγνώριση της νομικής προσωπικότητας των διεθνών μη κυβερνητικών οργανισμών, όπως π.χ. η Ελλάδα (βλ. ν. 1834/1989), η Γαλλία, η Ελβετία και το Ηνωμένο Βασίλειο, έχουν επίσης χαρακτήρα διεθνούς μη κυβερνητικού οργανισμού, στο βαθμό που έχουν σκοπό μη κερδοσκοπικό διεθνούς ωφελείας και ασκούν πραγματική δραστηριότητα σε τουλάχιστον δυο κράτη, και επομένως διέπονται και από τις διατάξεις της συγκεκριμένης διεθνούς σύμβασης και του νόμου επικύρωσής της⁴⁹⁹. Σε κάθε περίπτωση πάντως, οι διεθνείς αθλητικές ομοσπονδίες δεν διαθέτουν διεθνή νομική προσωπικότητα, αφού ούτε έχουν συσταθεί από διεθνή συνθήκη ούτε τα συμβαλλόμενα μέρη κατά τη

496. Βλ. άρθρο 25 παρ. 1 του Ολυμπιακού Χάρτη: «*organisations internationales [...], lesquelles englobent par référence les organisations reconnues par la FI comme régissant ces sports au niveau national*»· άρθρο 29 του Ολυμπιακού Χάρτη: «*une fédération nationale doit exercer une activité sportive spécifique, réelle et durable, être affiliée à une FI reconnue par le CIO...*». Με τις διατάξεις αυτές δίνεται -εμμέσως πλην σαφώς- προβάδισμα στη σωματειακή μορφή των διεθνών αθλητικών ομοσπονδιών, χωρίς πάντως αυτή να εισάγεται ως μόνη, υποχρεωτική και αποκλειστική επιλογή.

497. Βλ. άρθρο 25 παρ. 1 του Ολυμπιακού Χάρτη: «*un ou plusieurs sports*». Είναι λοιπόν επιτρεπτό μια διεθνής αθλητική ομοσπονδία να είναι υπεύθυνη και αρμόδια για την οργάνωση, καλλιέργεια και ανάπτυξη πολλών αθλημάτων ή κλάδων άθλησης, π.χ. η Διεθνής Ομοσπονδία Κολύμβησης-Fédération Internationale de Natation (FINA) είναι υπεύθυνη και αρμόδια για την οργάνωση, καλλιέργεια και ανάπτυξη της κολύμβησης, των καταδύσεων, της συγχρονισμένης κολύμβησης, της υδατοσφαίρισης και της κολύμβησης ανοικτής θάλασσας και η Διεθνής Ομοσπονδία Ποδηλασίας-Union Cycliste Internationale (UCI) είναι υπεύθυνη και αρμόδια για την οργάνωση, καλλιέργεια και ανάπτυξη της ποδηλασίας πίστας, της ποδηλασίας δρόμου, της ορεινής ποδηλασίας και του bmx.

498. C. Dudognon/J.-P. Karaquillo, ό.π., σελ. 174· P.-H. Dutheil, ό.π., αρ. 56.05· P. Zen-Ruffinen, ό.π., αρ. 118-119. Για τις διεθνείς αθλητικές ομοσπονδίες με έδρα στην Ελβετία βλ. αρ. 6.

499. A. Malátos, σελ. 66· P. Zen-Ruffinen, ό.π., αρ. 363· A. Rigozzi, ό.π., αρ. 68· J. Jaquier, ό.π., αρ. 42· D. Oswald, ό.π., σελ. 211.

σύστασή τους αποτελούν κυρίαρχα κράτη ούτε υφίσταται κάποιος διεθνής κανόνας δικαίου που να τους απονέμει δικαιώματα ή να τους επιβάλλει υποχρεώσεις⁵⁰⁰.

Οι διεθνείς αθλητικές ομοσπονδίες διακρίνονται με κριτήριο την αναγνώριση από 94 τη ΔΟΕ και τα αθλήματα που καλλιεργούν⁵⁰¹ σε διεθνείς αθλητικές ομοσπονδίες που έχουν αναγνωρισθεί από τη ΔΟΕ και καλλιεργούν ολυμπιακά αθλήματα (*fédérations internationales de sports inscrits aux Jeux Olympiques*)⁵⁰², διεθνείς αθλητικές ομοσπονδίες που έχουν απλώς αναγνωρισθεί από τη ΔΟΕ (*fédérations internationales reconnues par le CIO*), αλλά καλλιεργούν μη ολυμπιακά αθλήματα⁵⁰³, και διεθνείς αθλητικές ομοσπονδίες που δεν έχουν αναγνωρισθεί από τη ΔΟΕ (*fédérations internationales non reconnues par le CIO*) και καλλιεργούν λιγότερο διαδεδομένα μη ολυμπιακά αθλήματα⁵⁰⁴. Η αναγνώριση της ΔΟΕ προς τις διεθνείς αθλητικές ομοσπονδίες παρέχεται με ευρύ πλαίσιο διακριτικής ευχέρειας, με εκτίμηση προεχόντως του βαθμού ανάπτυξης συγκεκριμένου αθλήματος ή κλάδου άθλησης παγκοσμίως, και με την απαραίτητη προϋπόθεση της συμμόρφωσης προς τον Ολυμπιακό Χάρτη, τον Παγκόσμιο Κώδικα Αντι-Ντόπινγκ και τον Κώδικα του Ολυμπιακού Κινήματος (άρθρο 25 του Ολυμπιακού Χάρτη).

Οι διεθνείς αθλητικές ομοσπονδίες έχουν ως σκοπό τη διοίκηση, οργάνωση, καλλιέρ- 95 γεια και ανάπτυξη συγκεκριμένου αθλήματος ή κλάδου άθλησης σε όλη την εδαφική περιφέρεια αρμοδιότητάς τους, η οποία περιλαμβάνει, κατά περίπτωση, όλο τον κόσμο ή συγκεκριμένη ήπειρο ή συγκεκριμένη ευρύτερη γεωγραφική περιφέρεια που περιλαμβάνει περισσότερα από ένα κράτη (π.χ. Βαλκάνια)⁵⁰⁵, διακρίνονται δε με κριτήριο το

500. Α. Μπρεδήμας, ό.π., 219· F. Buy/J.-M. Marmayou/D. Poracchia/F. Rizzo, ό.π., αρ. 99· C. Dudognon/J.-P. Karaquillo, ό.π., σελ. 174· F. Latty, ό.π., σελ. 623· P.-H. Dutheil, ό.π., αρ. 56.05· P. Zen-Ruffinen, ό.π., αρ. 363.

501. F. Buy/J.-M. Marmayou/D. Poracchia/F. Rizzo, ό.π., αρ. 99· J.-P. Karaquillo, ό.π., σελ. 15-17.

502. Οι διεθνείς αθλητικές αυτές ομοσπονδίες αποτελούν περαιτέρω μέλη της Ένωσης Διεθνών Αθλητικών Ομοσπονδιών Θερινών Ολυμπιακών Αθλημάτων-Association des Fédérations Internationales des Sports Olympiques d'Été και της Ένωσης Διεθνών Αθλητικών Ομοσπονδιών Χειμερινών Αθλημάτων-Association des Fédérations Internationales des Sports Olympiques d'Hiver. Βλ. F. Buy/J.-M. Marmayou/D. Poracchia/F. Rizzo, ό.π., αρ. 111-112.

503. Οι διεθνείς αθλητικές αυτές ομοσπονδίες (π.χ. για τα αθλήματα του θαλάσσιου σκι, μηχανοκίνητου αθλητισμού, αεραθλητισμού, κρίκετ, μπίτζμπολ, σόφτμπολ, αμερικανικού φούτμπολ, ράκετμπολ, κόρφημπολ, φλόρμπολ, νέτμπολ, σκουός, σερφ, μπί-τάι, σούμιο, σκέιτμπορντ, πόλο, σκακιού, μπόουλινγκ, τσιρλίντινγκ, μπιλιάρδου κ.λπ.) αποτελούν περαιτέρω μέλη της Ένωσης Διεθνών Αθλητικών Ομοσπονδιών Αθλημάτων Αναγνωρισμένων από τη ΔΟΕ-Association des Fédérations Internationales des Sports Reconnues par le CIO. Βλ. F. Buy/J.-M. Marmayou/D. Poracchia/F. Rizzo, ό.π., αρ. 113.

504. Οι διεθνείς αθλητικές αυτές ομοσπονδίες (π.χ. για τα αθλήματα του αϊκίντο, ζίου-ζίτσου, κικ-μπόξινγκ, σωματικής διάπλασης, πυγμαχίας, σαβάτι, μίνι-γκολφ, σάμπο, κέντο, μπρα-ντε-φερ κ.λπ.) αποτελούν περαιτέρω μέλη της Γενικής Ένωσης Διεθνών Αθλητικών Ομοσπονδιών Αθλημάτων-Association Générale des Fédérations Internationales des Sports. Βλ. F. Buy/J.-M. Marmayou/D. Poracchia/F. Rizzo, ό.π., αρ. 114.

505. Βλ. άρθρο 25 παρ. 1 του Ολυμπιακού Χάρτη: «*régissent un ou plusieurs sports au plan mondial*». Βλ. επίσης F. Buy/J.-M. Marmayou/D. Poracchia/F. Rizzo, ό.π., αρ. 105 επ· G. Simon, *Puissance sportive et ordre juridique étatique*, σελ. 44-47· C. Dudognon/J.-P. Karaquillo, ό.π., σελ. 175· J.-P. Karaquillo,

σκοπό και την εδαφική εμβέλεια της αρμοδιότητάς τους⁵⁰⁶ σε παγκόσμιες (*fédérations mondiales*), που είναι υπεύθυνες για την οργάνωση, καλλιέργεια και ανάπτυξη των αθλημάτων της αρμοδιότητάς τους σε όλο τον κόσμο, π.χ. Παγκόσμια Ομοσπονδία Ποδηλασίας-Union Cycliste Internationale (UCI), ηπειρωτικές (*fédérations continentales*), που είναι υπεύθυνες για την οργάνωση, καλλιέργεια και ανάπτυξη των αθλημάτων της αρμοδιότητάς τους σε συγκεκριμένη ήπειρο, π.χ. Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία Ποδηλασίας-Union Européenne de Cyclisme (UEC), και περιφερειακές (*fédérations regionales*), που είναι υπεύθυνες για την οργάνωση, καλλιέργεια και ανάπτυξη των αθλημάτων της αρμοδιότητάς τους σε συγκεκριμένη ευρύτερη γεωγραφική περιφέρεια που περιλαμβάνει περισσότερα από ένα Κράτη, π.χ. Βαλκανική Ομοσπονδία Ποδηλασίας-Balkan Cycling Union (BCU).

- 96 Η πραγμάτωση του ως άνω σκοπού των διεθνών αθλητικών ομοσπονδιών, η οποία τους προσδίδει χαρακτήρα κυριαρχίας επί του συνόλου των διαγωνιζομένων και των αγώνων σε όλη την εδαφική περιφέρεια αρμοδιότητάς τους (*souveraineté sur l'ensemble des compétiteurs et compétitions*), θεματοφύλακα των συντακτικών αρχών του οικείου αθλήματος (*autorité depositaire des principes constitutifs de la discipline*) και της οργάνωσης διεθνών αγώνων του οικείου αθλήματος (*autorité organisatrice des compétitions internationales de la discipline*)⁵⁰⁷, επιτυγχάνεται προεχόντως με την αποκλειστική αρμοδιότητα (*exclusivité*) και το μονοπώλιο (*monopole*) για την έκδοση όλων των πράξεων κανονιστικού και ατομικού χαρακτήρα που αφορούν στη διεθνή λειτουργία του αθλητισμού (*fonctionnement international du sport*)⁵⁰⁸ και δη μεταξύ άλλων:
- 97 – την έκδοση όλων των διεθνών κανονισμών (*règlements internationaux*)⁵⁰⁹, που εκτείνονται σε ένα ευρύτατο κανονιστικό πεδίο⁵¹⁰, είναι πολύ λεπτομερείς⁵¹¹ και επιφέρουν την απαραίτητη κανονιστική εξειδίκευση των κανόνων της αθλητικής έννομης τάξης⁵¹², των οποίων μόνο το γενικό πλαίσιο διαγράφεται από τις αποφάσεις της ΔΟΕ και της ΔΠΕ, αφορούν όλα τα αθλητικά φυσικά και νομικά πρόσωπα που συμμετέχουν στο

ό.π., σελ. 19 επ.· F. Latty, ό.π., σελ. 53 επ.· G. Rabu, ό.π., αρ. 219 επ.· P. Zen-Ruffinen, ό.π., αρ. 370· A. Lewis/J. Taylor, ό.π., αρ. A2.4.

506. C. Dudognon/J.-P. Karaquillo, ό.π., σελ. 174· M. Maisonneuve, ό.π., αρ. 442· L. Valloni/T. Pachmann, ό.π., αρ. 19.

507. G. Simon, ό.π., σελ. 44-47.

508. F. Buy/J.-M. Marmayou/D. Poracchia/F. Rizzo, ό.π., αρ. 313· G. Simon/C. Chaussard/P. Icard/D. Jacotot/C. de la Mardière/V. Thomas, ό.π., αρ. 68· G. Simon, ό.π., σελ. 59· F. Latty, ό.π., σελ. 127-128, 139-140 και 150-151.

509. F. Buy/J.-M. Marmayou/D. Poracchia/F. Rizzo, ό.π., αρ. 106· C. Dudognon/J.-P. Karaquillo, ό.π., σελ. 176· P.-H. Dutheil, ό.π., αρ. 56.05.

510. F. Latty, ό.π., σελ. 146.

511. M. Baddeley, ό.π., σελ. 113.

512. Βλ. άρθρο 26 παρ. 1.1 του Ολυμπιακού Χάρτη: «*La mission et le rôle des FI au sein du Mouvement olympique sont: d'établir et mettre en vigueur, conformément à l'esprit olympique, les règles relatives à la pratique de leurs sports respectifs et de veiller à leur application*».

συγκεκριμένο άθλημα ή κλάδο άθλησης (εθνικές αθλητικές ομοσπονδίες, αθλητικές ομάδες, διοργανωτές αγώνων, αθλητές, προπονητές, δισαιτητές, φίλαθλοι κ.λπ.) και τη νομική φύση των διεθνών αθλητικών ομοσπονδιών, τις σχέσεις τους με τα φυσικά και νομικά πρόσωπα στην αθλητική έννομη τάξη και τη ρύθμιση όλων των ειδικών θεμάτων που αφορούν στη διεθνή λειτουργία του αθλητισμού, όπως π.χ. θεμάτων που αφορούν στην έκδοση διεθνών αθλητικών δελτίων, τις διεθνείς μεταγραφές αθλητών, τη συμμετοχή αθλητών σε διεθνείς αγώνες, τις προϋποθέσεις διεξαγωγής διεθνών αθλητικών αγώνων, τον τρόπο διεξαγωγής τους και τον τρόπο εξαγωγής αποτελεσμάτων σε αυτούς, την επιβολή πειθαρχικών ποινών για παραβάσεις των κανόνων που αφορούν τη διεθνή λειτουργία του αθλητισμού, την επίλυση των πάσης φύσης (αμιγώς αθλητικών, οικονομικών ή άλλων) διαφορών που ανακύπτουν στο πλαίσιο όλων των ως άνω δραστηριοτήτων κ.λπ.⁵¹³

– την αποκλειστική διενέργεια όλων των λοιπών οργανωτικών και ρυθμιστικών πράξεων που είναι απαραίτητες για τη διεξαγωγή αθλητικών αγώνων σε διεθνές επίπεδο και τη συμμετοχή σε αυτούς, π.χ. την καθιέρωση των προϋποθέσεων για την πρόκριση στους Ολυμπιακούς και Παραολυμπιακούς Αγώνες για κάθε συγκεκριμένο άθλημα ή κλάδο άθλησης⁵¹⁴, την τήρηση συγκεκριμένου χρονοδιαγράμματος διεξαγωγής διεθνών αθλητικών αγώνων σε όλη την εδαφική περιφέρεια αρμοδιότητάς τους, το οποίο ονομάζεται και διεθνές καλεντάρι (*calendrier international*)⁵¹⁵, τη διοργάνωση ή την παραχώρηση της διοργάνωσης (σε ηπειρωτικές ή περιφερειακές ομοσπονδίες ή άλλους φορείς) διεθνών πρωταθλημάτων (*compétitions sportives internationales*)⁵¹⁶ και επομένως και την απονομή της ιδιότητας του Παγκόσμιου ή Ηπειρωτικού ή Περιφερειακού Πρωταθλητή, την έκδοση ή την παραχώρηση της έκδοσης διεθνών αθλη-

513. F. Latty, ό.π., σελ. 146· P.-H. Dutheil, ό.π., αρ. 56.05. Βλ. ενδεικτικά ΔΕΚ απόφαση της 16.3.2010, C-325/08, Olympique Lyonnais, σκ. 25 για την καταβολή αποζημίωσης κατάρτισης σε διεθνείς μεταγραφές αθλητών· ΔΕΚ απόφαση της 13.4.2000, C-176/96, Lehtonen, σκ. 5 για ρύθμιση ζητημάτων που αφορούν διεθνείς μεταγραφές αθλητών· ΔΕΚ απόφαση της 12.12.1974, C-36/74, Walrave και Koch, σκ. 2 για ρύθμιση ζητημάτων που αφορούν τη συμμετοχή αθλητών σε διεθνείς αγώνες· ΠΕΚ απόφαση της 26.1.2005, T-193/02, Piau κατά Επιτροπής, σκ. 73-75 για τις προϋποθέσεις για την άσκηση της δραστηριότητας του διαμεσολαβητή αθλητικών συμβάσεων ποδοσφαιριστών σε διεθνές επίπεδο· Ευρωπαϊκή Επιτροπή απόφαση της 8.12.2017, AT.40208, International Skating Union για τη συμμετοχή αθλητών σε διεθνείς αγώνες· Ευρωπαϊκή Επιτροπή ανακοίνωση της 30.10.2001, Fédération Internationale d'Automobile, IP/O1/1523 για τις προϋποθέσεις διεξαγωγής διεθνών αθλητικών αγώνων· TAS απόφαση της 20.8.1999, 98/200, σκ. 109-149 για την απαγόρευση πολυιδιοκτησίας σε διεθνές επίπεδο.

514. F. Buy/J.-M. Marmayou/D. Poracchia/F. Rizzo, ό.π., αρ. 108. Βλ. άρθρο 26 παρ. 1.5 του Ολυμπιακού Χάρτη: «La mission et le rôle des FI au sein du Mouvement olympique sont: [...] d'assumer la responsabilité du contrôle et de la direction de leur sport aux Jeux Olympiques».

515. F. Buy/J.-M. Marmayou/D. Poracchia/F. Rizzo, ό.π., αρ. 108· P. Zen-Ruffinen, ό.π., αρ. 423· CE απόφαση της 19.3.2010, 318549· TAS απόφαση της 20.12.2013, 2013/A/3351, σκ. 109· TAS απόφαση της 10.1.2006, TAS 2005/A/922, 2005/A/923 και 2005/A/926, σκ. 4.

516. F. Buy/J.-M. Marmayou/D. Poracchia/F. Rizzo, ό.π., αρ. 108· C. Dudognon/J.-P. Karaquillo, ό.π., σελ. 175. Βλ. άρθρο 25 παρ. 1.6 του Ολυμπιακού Χάρτη: «Pour les autres compétitions multisportives internationales placées sous le patronage du CIO, les FI peuvent assumer ou déléguer la responsabilité du contrôle et de la direction de leur sport».

τικών δελτίων (*licences internationales*) για τους αθλητές όλων των ομάδων που είναι απαραίτητα για τη συμμετοχή σε διεθνείς αθλητικούς αγώνες⁵¹⁷, την έγκριση διεθνών μεταγραφών αθλητών (*transferts internationaux*)⁵¹⁸, δηλαδή μεταγραφών αθλητών από ομάδα ενός κράτους σε ομάδα άλλου κράτους, την επιβολή πειθαρχικών ποινών όλα τα φυσικά και νομικά πρόσωπα που συμμετέχουν στο συγκεκριμένο άθλημα ή κλάδο άθλησης, με εφαρμογή σε όλη την εδαφική περιφέρεια αρμοδιότητάς τους⁵¹⁹ κ.λπ.

- 99 Αντιθέτως, οι πράξεις των διεθνών αθλητικών ομοσπονδιών δεν έχουν κατ' αρχήν άμεση εφαρμογή σε εθνικό επίπεδο⁵²⁰, παρά μόνο σε περίπτωση που έχουν ενσωματωθεί και αποτελούν περιεχόμενο πράξεων εθνικών αθλητικών νομικών προσώπων, προεχόντως δε εθνικών αθλητικών ομοσπονδιών (στην περίπτωση αυτή δεν πρόκειται κατά νομική ακριβολογία για άμεση εφαρμογή σε εθνικό επίπεδο των πράξεων των διεθνών αθλητικών ομοσπονδιών, αλλά αυτών των ίδιων των εθνικών αθλητικών ομοσπονδιών, που εκδίδουν δικές τους πράξεις με βάση τις πράξεις των διεθνών αθλητικών ομοσπονδιών)⁵²¹, ή σε περίπτωση που πράξεις εθνικών αθλητικών νομικών προσώπων περιέχουν ρήτρες παραπομπής (*clause renvoi*) σε αυτές (βλ. αρ. 178).

517. *F. Buy/J.-M. Marmayou/D. Poracchia/F. Rizzo*, ό.π., αρ. 108· TAS απόφαση της 11.10.2013, 2012/A/3055, σκ. 1·2· TAS απόφαση της 2.5.2013, 2012/A/3031, σκ. 5· TAS απόφαση της 29.3.2010, 2008/A/1745, σκ. 20· TAS απόφαση της 31.1.2005, 2004/A/777, σκ. 18.

518. *F. Buy/J.-M. Marmayou/D. Poracchia/F. Rizzo*, ό.π., αρ. 108· TAS απόφαση της 5.6.2015, 2014/A/3652, σκ. 6-7· TAS απόφαση της 20.12.2013, 2013/A/3351, σκ. 9· TAS απόφαση της 11.1.2013, 2012/A/2862, σκ. 6· TAS απόφαση της 20.8.2012, 2012/A/2862, σκ. 5· TAS απόφαση της 27.8.2004, 2003/O/530, σκ. 13.

519. *F. Buy/J.-M. Marmayou/D. Poracchia/F. Rizzo*, ό.π., αρ. 107· *C. Dudognon/J.-P. Karaquillo*, ό.π., σελ. 176· TAS απόφαση της 5.12.2016, 2016/A/4501, σκ. 18· TAS απόφαση της 19.6.2015, 2014/A/3832 και 2014/A/3833, σκ. 3· TAS απόφαση της 2.12.2014, 2014/A/3665, 2014/A/3666 και 2014/A/3667, σκ. 9· TAS απόφαση της 1.10.2010, 2010/A/2041, σκ. 4.

520. *F. Buy/J.-M. Marmayou/D. Poracchia/F. Rizzo*, ό.π., αρ. 313· *Dalloz*, ό.π., σελ. 72· *C. Dudognon/J.-P. Karaquillo*, ό.π., σελ. 177· CE απόφαση της 17.4.2015, 375685: «*des dispositions du règlement de l'International Rugby Board, qui ne s'imposent pas aux autorités françaises*»· CE απόφαση της 2.2.2006, 289701: «*absence d'effet direct dans l'ordre juridique interne de la réglementation édictée par une fédération sportive internationale*»· CE γνώμη της 20.11.2003, 369474: «*Les fédérations sportives internationales sont soumises à la législation de l'État où chacune d'elles a son siège et les règlements qu'elles édictent ne s'appliquent pas dans le droit interne français*»· TAS απόφαση της 9.2.2009, 2008/A/1575 και 2008/A/1627, σκ. 29. Για το περαιτέρω ζήτημα της τυχόν αντινομίας μεταξύ κανόνων του εθνικού δικαίου και των πράξεων διεθνών αθλητικών ομοσπονδιών, σε περίπτωση που κατ' εξαίρεση έχουν άμεση εφαρμογή σε εθνικό επίπεδο, βλ. αρ. 509 επ.

521. Βλ. *A. Μαλάτο*, ό.π., σελ. 377· *Δ. Παναγιωτόπουλο*, ό.π., σελ. 297 επ· τον ίδιο, Διεθνείς αθλητικοί & ολυμπιακοί θεσμοί, σελ. 212 επ· ΔΕΚ απόφαση της 13.4.2000, C-176/96, Lehtonen, σκ. 5: «*Ο κανονισμός της Fiba που διέπει τις διεθνείς μετεγγραφές παικτών εφαρμόζεται στο σύνολό του σε όλες τις εθνικές ομοσπονδίες (άρθρο 1, στοιχείο b). Για τις εθνικές μετεγγραφές, οι εθνικές ομοσπονδίες καλούνται να εμπνευστούν από αυτόν τον διεθνή κανονισμό και να καταρτίσουν τους δικούς τους κανονισμούς περί μετεγγραφών των παικτών, στο πνεύμα του κανονισμού της Fiba (άρθρο 1, στοιχείο c)*»· ΔΕΚ απόφαση της 16.12.1995, C-415/93, Bosman, σκ. 11: «*Οι κανονισμοί της UEFA και της FIFA δεν εφαρμόζονται απευθείας επί των παικτών, αλλά περιλαμβάνονται στους κανονισμούς των εθνικών ομοσπονδιών, οι οποίες έχουν την αποκλειστική εξουσία να τους εφαρμόζουν και να ρυθμίζουν τις σχέσεις μεταξύ των συλλόγων και των παικτών*».

3. Παγκόσμιος Οργανισμός Αντι-Ντόπινγκ

Μεταξύ των διεθνών αθλητικών νομικών προσώπων, που είναι φορείς του αθλητικού αυτοδιοίκτου, κομβική θέση έχει και ο Παγκόσμιος Οργανισμός Αντι-Ντόπινγκ (ΠΟΑ)-Agent Mondial Anti-Dopage (AMA)-World Anti-Doping Agency (WADA), ο οποίος ιδρύθηκε το 1999 ως αποτέλεσμα της Διακήρυξης της Λωζάνης για το ντόπινγκ στον αθλητισμό, εδρεύει στη Λωζάνη της Ελβετίας, αλλά με κεντρικά γραφεία στο Μόντρεαλ του Καναδά, έχει τη μορφή ιδρύματος του ελβετικού δικαίου (άρθρα 80 επ. ελβΑΚ) και ως σκοπό την προώθηση, το συντονισμό και την παρακολούθηση της καταπολέμησης του ντόπινγκ στον αθλητισμό⁵²², αναγνωρίζεται δε και από τα αθλητικά νομικά πρόσωπα και από τις κυβερνήσεις των επί μέρους κρατών⁵²³. Μεταξύ των σημαντικότερων αποφάσεων του κανονιστικού χαρακτήρα κυρίαρχη θέση επέχει ο Παγκόσμιος Κώδικας Αντι-Ντόπινγκ-Code Mondial Anti-Dopage-World Anti-Doping Code, με τον οποίο επιδιώκεται η εναρμόνιση των νομοθεσιών όλων των κρατών σχετικά με τις διαδικασίες ελέγχου ντόπινγκ, τις πειθαρχικές αποφάσεις για παραβάσεις ντόπινγκ, τις απαγορευμένες ουσίες κ.λπ.

4. Διεθνή αθλητικά διαιτητικά δικαστήρια

Μεταξύ των διεθνών αθλητικών νομικών προσώπων, που είναι φορείς του αθλητικού αυτοδιοίκτου, θα μπορούσε να υποστηριχθεί ότι συμπεριλαμβάνονται και τα διεθνή αθλητικά διαιτητικά δικαστήρια, καθώς αυτά, μολονότι δεν αποτελούν κατά νομική ακριβολογία νομικά πρόσωπα⁵²⁴, πάντως συνιστώνται με βάση την ιδιωτική πρωτοβουλία, συμβάλλουν μέσω της «νομολογίας» τους στη διαμόρφωση της αθλητικής έννομης τάξης, στην ενοποιημένη, ομοιόμορφη καθολική εφαρμογή των κανόνων της αθλητικής έννομης τάξης παγκοσμίως και στην ομοιογένεια της ερμηνείας τους (βλ. αρ. 37) και μάλιστα καθιερώνουν, στο πλαίσιο της ιδιωτικής αυτονομίας που διέπει τη λειτουργία διαιτητικών οργάνων και δη διαιτητικών οργάνων που συνιστώνται με βάση την ιδιωτική πρωτοβουλία, προβάδισμα των κανόνων της αθλητικής έννομης τάξης έναντι των κανόνων της κρατικής έννομης τάξης κατά τη διαιτητική επίλυση αθλητικών διαφορών (βλ. αρ. 72 και 499 επ.).

Ειδικότερα, το Αθλητικό Διαιτητικό Δικαστήριο (ΑΔΔ)-Tribunal Arbitral du Sport (TAS)-Court of Arbitration for Sport (CAS), το οποίο ιδρύθηκε το 1984, εδρεύει

522. Α. Μαλάτος, ό.π., σελ. 791 επ.· F. Buy/J.-M. Marmayou/D. Poracchia/F. Rizzo, ό.π., αρ. 135 επ.· G. Simon/C. Chaussard/P. Icard/D. Jacotot/C. de la Mardière/V. Thomas, ό.π., αρ. 588 επ.· F. Latty, ό.π., σελ. 361 επ.· C. Dudognon/J.-P. Karaquillo, ό.π., σελ. 18 επ.· R. Bouniol, ό.π., αρ. 519 επ.· C. Chaussard/T. Chiron, La lutte contre le dopage, σελ. 18 επ.· P. Zen-Ruffinen, ό.π., αρ. 1263 επ.· D. Oswald, Associations, fondations et autres formes de personnes morales au service du sport, σελ. 273 επ.· L. Valloni/T. Pachmann, ό.π., αρ. 130 επ.· A. Lewis/J. Taylor, ό.π., αρ. Β1.25· S. Gardiner/J. O'Leary/R. Welch/S. Boyes/U. Naidoo, ό.π., σελ. 369 επ.

523. F. Latty, ό.π., σελ. 394 επ. Βλ. ενδεικτικά για την Ελλάδα άρθρα 128 επ. του ν. 2725/1999 και ν. 4373/2016.

524. F. Latty, ό.π., σελ. 625.

στη Λωζάνη της Ελβετίας, αποτελεί όργανο μόνιμης, θεσμικής, αναγκαστικής⁵²⁵ διεθνούς αθλητικής διαιτησίας⁵²⁶, αποτελείται από διαιτητές που διορίζονταν αρχικά από τους φορείς του αθλητικού κινήματος και στη συνέχεια (από το 1994 και εφεξής) από το Διεθνές Συμβούλιο για τη Διαιτησία στον Αθλητισμό-Conseil International de l'Arbitrage en matière de Sport (CIAS)-International Council of Arbitration for Sport (ICAS)⁵²⁷.

103 Το TAS ακολουθεί τρεις διαδικασίες επίλυσης διαφορών:

- την τακτική διαδικασία (*procédure ordinaire*), η οποία αφορά συνήθως ενδοσυμβατικές διαφορές μεταξύ ομάδων και αθλητών (π.χ. από μεταξύ τους συμβάσεις εργασίας)⁵²⁸,
- την ακυρωτική διαδικασία (*procédure d'appel*), η οποία αφορά διαφορές από μονομερείς αποφάσεις ομοσπονδιών, ομάδων (π.χ. σχετικά με την κατάταξη ομάδων και αθλητών σε αγώνες, την επιβολή πειθαρχικών τιμωριών σε μέλη τους ή μη μέλη τους κ.λπ.) και λοιπών αθλητικών νομικών προσώπων, συμπεριλαμβανομένου του ΠΟΑ (π.χ. σχετικά με την επιβολή πειθαρχικών τιμωριών για παραβίαση των κανόνων αντι-ντόπινγκ)⁵²⁹, και

525. *M. Maisonneuve*, L'arbitrage des litiges sportifs, αρ. 510· *A. Duval/B. Van Rompuy* σε *C. Paulussen/T. Takács/V. Lazić/B. Van Rompuy*, Fundamental rights in international and European law, σελ. 247· ΕΔΔΑ απόφαση της 2.10.2018, Mutu και Pechstein κατά Ελβετίας, 40575/10 και 67474/10.

526. *A. Μαλάτος*, ό.π., σελ. 767 επ.· *Δ. Παναγιωτόπουλος*, Αθλητικό δίκαιο II, σελ. 155 επ.· *F. Buy/J.-M. Marmayou/D. Poracchia/F. Rizzo*, ό.π., αρ. 118 επ.· *G. Simon/C. Chaussard/P. Icard/D. Jacotot/C. de la Martière/V. Thomas*, Droit du sport, αρ. 748· *G. Rabu*, ό.π., αρ. 380· *M. Maisonneuve*, L'arbitrage des litiges sportifs, αρ. 79· *P. Zen-Ruffinen*, ό.π., αρ. 1461 επ.· *L. Valloni/T. Pachmann*, Sports law in Switzerland, αρ. 138· *G. Kaufmann-Kohler/A. Rigozzi*, International arbitration, Law and practice in Switzerland, αρ. 1.124· *B. Berger/F. Kellerhals*, International and domestic arbitration in Switzerland, ό.π., αρ. 31· *A. Lewis/J. Taylor*, ό.π., αρ. E3.1 επ.· *M. James*, Sports law, αρ. 3.1· *J. Lindholm*, The Court of Arbitration for Sport and its jurisprudence, σελ. 31 επ.

527. Για την ιστορική εξέλιξη των φορέων διορισμού των διαιτητών του TAS βλ. *A. Μαλάτος*, ό.π., σελ. 769 επ.· *Δ. Παναγιωτόπουλο*, ό.π., σελ. 155 επ.· *F. Buy/J.-M. Marmayou/D. Poracchia/F. Rizzo*, ό.π., αρ. 118 επ.· *G. Rabu*, ό.π., αρ. 380· *M. Maisonneuve*, ό.π., αρ. 81 επ.· *P. Zen-Ruffinen*, ό.π., αρ. 1462 επ.· *A. Duval/B. Van Rompuy* σε *C. Paulussen/T. Takács/V. Lazić/B. Van Rompuy*, ό.π., σελ. 270 επ.· *A. Lewis/J. Taylor*, ό.π., αρ. E3.17 επ.· *J. Lindholm*, ό.π., σελ. 32-33. Για τη συμφωνία του διορισμών του TAS από το CIAS με το άρθρο 6 παρ. 1 ΕΣΔΑ βλ. ΕΔΔΑ απόφαση της 2.10.2018, 40575/10 και 67474/10, Mutu και Pechstein κατά Ελβετίας, σκ. 150-159.

528. *F. Buy/J.-M. Marmayou/D. Poracchia/F. Rizzo*, ό.π., αρ. 129· *G. Simon/C. Chaussard/P. Icard/D. Jacotot/C. de la Martière/V. Thomas*, ό.π., αρ. 751· *Dalloz*, ό.π., σελ. 953 επ.· *G. Rabu*, ό.π., αρ. 391· *L. Valloni/T. Pachmann*, ό.π., αρ. 138 και 456· *G. Kaufmann-Kohler/A. Rigozzi*, ό.π., αρ. 1.124· *B. Berger/F. Kellerhals*, ό.π., αρ. 31· *J. Lindholm*, ό.π., σελ. 35.

529. *F. Buy/J.-M. Marmayou/D. Poracchia/F. Rizzo*, ό.π., αρ. 129· *G. Simon/C. Chaussard/P. Icard/D. Jacotot/C. de la Martière/V. Thomas*, ό.π., αρ. 752· *Dalloz*, ό.π., σελ. 955 επ.· *G. Rabu*, ό.π., αρ. 392· *L. Valloni/T. Pachmann*, ό.π., αρ. 138 και 456· *G. Kaufmann-Kohler/A. Rigozzi*, ό.π., αρ. 1.127· *B. Berger/F. Kellerhals*, ό.π., αρ. 31· *J. Lindholm*, ό.π., σελ. 36.

– την *ad hoc* διαδικασία (*procédure ad hoc*), η οποία αφορά διαφορές που προκύπτουν κατά τη διεξαγωγή των Ολυμπιακών Αγώνων (π.χ. σχετικά με τη συμμετοχή ομάδων και αθλητών σε αγώνες ή με την κατάταξη ομάδων και αθλητών σε αγώνες)⁵³⁰.

Αντιστοίχως, ειδικώς για το άθλημα της καλαθοσφαίρισης το Διαιτητικό Δικαστήριο Καλαθοσφαίρισης (ΔΔΚ)-Tribunal Arbitral du Basketball (TAB)-Basketball Arbitral Tribunal (BAT), το οποίο ιδρύθηκε το 2007, εδρεύει στη Γενεύη της Ελβετίας και αποτελεί όργανο μόνιμης, θεσμικής, αναγκαστικής διεθνούς αθλητικής διαιτησίας. 104

5. Λοιπά διεθνή αθλητικά νομικά πρόσωπα

Μεταξύ των λοιπών διεθνών αθλητικών νομικών προσώπων, φορέων του αθλητικού αυτοδιοίκτου, μπορούν να αναφερθούν μεταξύ άλλων: 105

– η Ένωση Εθνικών Ολυμπιακών Επιτροπών (ΕΕΟΕ)-Association des Comités Nationaux Olympiques (ACNO), η οποία ιδρύθηκε το 1979, εδρεύει στη Λωζάνη της Ελβετίας, έχει τη μορφή σωματείου του ελβετικού δικαίου (άρθρα 60 επ. ελβΑΚ), είναι αναγνωρισμένη από τη ΔΟΕ, έχει ως μέλη τις επί μέρους εθνικές ολυμπιακές επιτροπές κάθε κράτους και ως σκοπό προεχόντως τη σύσφιξη των σχέσεων των εθνικών ολυμπιακών επιτροπών με τις διεθνείς αθλητικές ομοσπονδίες και την ανταλλαγή πληροφοριών με σκοπό την εδραίωση της θέσης των εθνικών ολυμπιακών επιτροπών στο αθλητικό κίνημα, αναγνωρίζει δε περαιτέρω ηπειρωτικές ενώσεις εθνικών ολυμπιακών επιτροπών⁵³¹ 106

– οι ηπειρωτικές ενώσεις εθνικών παραολυμπιακών επιτροπών (*associations des comités nationaux paralympiques*), οι οποίες έχουν τη μορφή σωματείου, έχουν ως μέλη τις επί μέρους εθνικές παραολυμπιακές επιτροπές κάθε κράτους της οικείας ηπείρου και ως σκοπό προεχόντως τη σύσφιξη των σχέσεων των εθνικών παραολυμπιακών επιτροπών με τις διεθνείς αθλητικές ομοσπονδίες και την ανταλλαγή πληροφοριών με σκοπό την εδραίωση της θέσης των εθνικών παραολυμπιακών επιτροπών στο αθλητικό κίνημα⁵³² 107

– οι οργανωτικές επιτροπές των Ολυμπιακών Αγώνων (*comités d'organisations des Jeux Olympiques*), οι οποίες, μετά την εκλογή της διοργανώτριας πόλης των Ολυμπιακών Αγώνων⁵³³ και την ανάθεση από τη ΔΟΕ προς την επί μέρους εθνική ολυμπιακή επιτροπή του συγκεκριμένου κράτους της διοργάνωσης των συγκεκριμένων αγώνων, 108

530. A. Μαλάτος, ό.π., σελ. 770 επ.· F. Buy/J.-M. Marmayou/D. Poracchia/F. Rizzo, ό.π., αρ. 92· G. Simon/C. Chaussard/P. Icard/D. Jacotot/C. de la Mardière/V. Thomas, ό.π., αρ. 753· Dalloz, ό.π., σελ. 983 επ.· G. Rabu, ό.π., αρ. 393· G. Kaufmann-Kohler/A. Rigozzi, ό.π., αρ. 1.127· B. Berger/F. Kellerhals, ό.π., αρ. 31· J. Lindholm, ό.π., σελ. 37.

531. F. Buy/J.-M. Marmayou/D. Poracchia/F. Rizzo, ό.π., αρ. 94.

532. F. Buy/J.-M. Marmayou/D. Poracchia/F. Rizzo, ό.π., αρ. 94.

533. Βλ. άρθρο 33 παρ. 1 του Ολυμπιακού Χάρτη: «L'élection de toute ville hôte est la prérogative de la Session».

ιδρύονται υποχρεωτικά με μέριμνα της οικείας εθνικής ολυμπιακής επιτροπής⁵³⁴ ως νομικά πρόσωπα⁵³⁵ (δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου)⁵³⁶ με σκοπό τη διενέργεια όλων των απαραίτητων ενεργειών για την επιτυχή διοργάνωση των συγκεκριμένων αγώνων⁵³⁷ (βλ. ν. 2598/1998 για την ίδρυση της Οργανωτικής Επιτροπής των Ολυμπιακών Αγώνων-Αθήνα 2004)

- 109 – οι ενώσεις διεθνών αθλητικών ομοσπονδιών (*associations des fédérations internationales*), οι οποίες έχουν τη μορφή σωματείου του ελβετικού δικαίου (άρθρα 60 επ. ελβακ), έχουν ως μέλη συγκεκριμένες διεθνείς αθλητικές ομοσπονδίες και ως σκοπό προεχόντως την προώθηση των συμφερόντων των διεθνών αθλητικών ομοσπονδιών-μελών τους και τη σύσφιξη των σχέσεων των διεθνών αθλητικών ομοσπονδιών με τη ΔΟΕ⁵³⁸ και περιλαμβάνουν την Ένωση Διεθνών Αθλητικών Ομοσπονδιών Θερινών Ολυμπιακών Αθλημάτων-Association des Fédérations Internationales des Sports Olympiques d'Été, που ιδρύθηκε στη Λωζάνη της Ελβετίας το 1983⁵³⁹, την Ένωση Διεθνών Αθλητικών Ομοσπονδιών Χειμερινών Αθλημάτων-Association des Fédérations Internationales des Sports Olympiques d'Hiver, που ιδρύθηκε στη Ζυρίχη της Ελβετίας το 1976⁵⁴⁰, την Ένωση Διεθνών Αθλητικών Ομοσπονδιών Αθλημάτων Αναγνωρισμένων από τη ΔΟΕ-Association des Fédérations Internationales des Sports Reconnues par le CIO, που ιδρύθηκε στη Λωζάνη της Ελβετίας το 1984⁵⁴¹, και τη Γενική Ένωση Διεθνών Αθλητικών Ομοσπονδιών Αθλημάτων-Association Générale des Fédérations Internationales des Sports, που ιδρύθηκε στη Λωζάνη της Ελβετίας το 1967⁵⁴²
- 110 – οι ενώσεις προσώπων (εκτός της ΔΟΕ, της ΔΠΕ, των διεθνών αθλητικών ομοσπονδιών κ.λπ.), οι οποίες δεν υπάγονται σε κάποια από τις προβλεπόμενες σε οποιαδήποτε εθνική αθλητική νομοθεσία ειδικές μορφές αθλητικών νομικών προσώπων και έχουν ως σκοπό τη διοργάνωση διεθνών αθλητικών αγώνων (*organismes*)⁵⁴³, π.χ. η Euroleague Basketball, η οποία έχει συσταθεί με σκοπό τη διοργάνωση του ομώνυμου

534. Βλ. άρθρο 35 του Ολυμπιακού Χάρτη: «L'organisation des Jeux Olympiques est confiée par le CIO au CNO du pays de la ville hôte ainsi qu'à la ville hôte même. Le CNO sera responsable de la mise en place dans ce but d'un comité d'organisation (COJO) qui, dès le moment de sa constitution, doit rendre compte directement à la commission exécutive du CIO».

535. Βλ. κείμενο εφαρμογής του άρθρου 35 του Ολυμπιακού Χάρτη: «Le COJO sera doté de la personnalité juridique dans son pays».

536. Βλ. J.-L. Chappelet, JO: Des partenariats public-privé sont-ils possibles?, *Jurisport* 203, 40.

537. F. Buy/J.-M. Marmayou/D. Poracchia/F. Rizzo, ό.π., αρ. 96· C. Dudognon/J.-P. Karaquillo, ό.π., σελ. 90· P. Zen-Ruffinen, ό.π., αρ. 470-471.

538. F. Buy/J.-M. Marmayou/D. Poracchia/F. Rizzo, ό.π., αρ. 110· J.-P. Karaquillo, ό.π., σελ. 31.

539. F. Buy/J.-M. Marmayou/D. Poracchia/F. Rizzo, ό.π., αρ. 111· J.-P. Karaquillo, ό.π., σελ. 31.

540. F. Buy/J.-M. Marmayou/D. Poracchia/F. Rizzo, ό.π., αρ. 112· J.-P. Karaquillo, ό.π., σελ. 31.

541. F. Buy/J.-M. Marmayou/D. Poracchia/F. Rizzo, ό.π., αρ. 113· J.-P. Karaquillo, ό.π., σελ. 31.

542. F. Buy/J.-M. Marmayou/D. Poracchia/F. Rizzo, ό.π., αρ. 114· J.-P. Karaquillo, ό.π., σελ. 31.

543. M. Anglade, Vers le développement des ligues fermées en Europe: Enjeux et perspectives, *Jurisport* 201, 18· J. Bastien, Faut-il fermer les compétitions européennes?, *Jurisport* 201, 28.

ευρωπαϊκού πρωταθλήματος ομάδων καλαθοσφαίρισης και αποτελεί εταιρεία περιορισμένης ευθύνης του ισπανικού δικαίου⁵⁴⁴, και η Association of Tennis Professionals (ATP), η οποία έχει συσταθεί με σκοπό τη διοργάνωση παγκόσμιων πρωταθλημάτων αθλητών αντισφαίρισης (π.χ. του ATP Tour) και αποτελεί μη κερδοσκοπικό οργανισμό του δικαίου της Πολιτείας του Delaware των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής με μέλη αθλητές και αθλητικά νομικά πρόσωπα⁵⁴⁵

– οι ενώσεις προσώπων, οι οποίες δεν υπάγονται σε κάποια από τις προβλεπόμενες σε οποιαδήποτε εθνική αθλητική νομοθεσία ειδικές μορφές αθλητικών νομικών προσώπων και έχουν ως σκοπό τη συμμετοχή (και) σε διεθνείς αθλητικούς αγώνες (*compétiteurs*), π.χ. οι ηπειρωτικές ομάδες ποδηλασίας (*équipes continentales*) και οι επαγγελματικές ηπειρωτικές ομάδες ποδηλασίας (*équipes professionnelles*), οι οποίες συστήνονται με σκοπό τη συμμετοχή προεχόντως σε διεθνείς αγώνες ποδηλασίας και οι οποίες αποτελούν ενώσεις προσώπων με ή χωρίς νομική προσωπικότητα⁵⁴⁶.

II. Εθνικά αθλητικά νομικά πρόσωπα

1. Εθνικές ολυμπιακές επιτροπές - Εθνικές παραολυμπιακές επιτροπές

Οι εθνικές ολυμπιακές επιτροπές (*comités nationaux olympiques*) αποτελούν ενώσεις σε κάθε επί μέρους κράτος, οι οποίες έχουν αρμοδιότητα, μεταξύ άλλων, να αναπτύξουν, προωθούν και προστατεύουν το ολυμπιακό κίνημα στο οικείο κράτος, σε συμφωνία με τον Ολυμπιακό Χάρτη, και να συμμετέχουν με αθλητές του οικείου κράτους στους Ολυμπιακούς Αγώνες και λοιπούς αγώνες που διοργανώνονται με την αιγίδα της ΔΟΕ (άρθρο 27 του Ολυμπιακού Χάρτη)⁵⁴⁷. Με την επιφύλαξη τυχόν αντίθετων διατάξεων της εθνικής νομοθεσίας, που κατισχύουν κατ' αρχήν σε εθνικό επίπεδο (βλ. αρ. 509 επ.), για την άσκηση των συγκεκριμένων αρμοδιοτήτων απαιτείται να λάβουν αναγνώριση (*reconnaissance*) από τη ΔΟΕ, της οποίας όμως δεν αποτελούν μέλη (*pas affiliés au CIO*)⁵⁴⁸, για δε την παροχή της αναγνώρισης αυτής, η εθνική ολυμπιακή επιτροπή σε κάθε επί μέρους κράτος πρέπει να πληροί τις προϋποθέσεις που τίθενται στο άρθρο 27 του Ολυμπιακού Χάρτη σχετικά με την αποστολή, το ρόλο και τα δικαιώματά της και στο άρθρο 28 του Ολυμπιακού Χάρτη σχετικά με τη σύνθεσή

544. ΤΑΣ απόφαση της 12.5.2005, 2004/A/605, σκ. 7.

545. ΤΑΣ απόφαση της 13.5.2009, 2008/A/1630· ΤΑΣ απόφαση της 11.6.2008, 2007/A/1427.

546. ΑΣΕΑΔ 73/2014· ΤΑΣ απόφαση της 22.1.2014, 2013/A/3057, σκ. 2.4· ΤΑΣ απόφαση της 2.5.2013, 2012/A/3031, σκ. 22· ΤΑΣ απόφαση της 24.3.2011, 2010/A/2203 και 2010/A/2214, σκ. 48.

547. Βλ. άρθρο 27 παρ. 1 του Ολυμπιακού Χάρτη: «*La mission des CNO est de développer, promouvoir et protéger le Mouvement olympique dans leurs pays respectifs, conformément à la Charte olympique*»· άρθρο 28 παρ. 5 του Ολυμπιακού Χάρτη: «*La juridiction territoriale d'un CNO doit coïncider avec les limites du pays dans lequel il est établi et a son siège*». Βλ. επίσης Α. Μαλάτο, ό.π., σελ. 68· Μ. Maisonneuve, ό.π., αρ. 443.

548. F. Buy/J.-M. Marmayou/D. Poracchia/F. Rizzo, ό.π., αρ. 89.

Αντικείμενο της μελέτης αποτελεί η διερεύνηση του αυτοδιοίκητου στον αθλητισμό και δη προεχόντως του αυτοδιοίκητου των αθλητικών νομικών προσώπων, περαιτέρω δε, συναφώς, και η διερεύνηση της δομής, της οργάνωσης και των ιδιαίτερων γνωρισμάτων της έννομης τάξης που διέπει τον αθλητισμό. Στο πλαίσιο αυτό, γίνεται παρουσίαση της σχέσης κρατικού παρεμβατισμού και αθλητικού αυτοδιοίκητου, της νομικής μορφής και των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών των αθλητικών νομικών προσώπων, της σχέσης μεταξύ αθλητικού αυτοδιοίκητου και ιδιωτικής αυτονομίας, ελευθερίας των συμβάσεων και ελευθερίας του συνεταιρίζεσθαι καθώς και των περιορισμών του αθλητικού αυτοδιοίκητου από την κρατική έννομη τάξη και την αθλητική έννομη τάξη.

ISBN 978-960-656-180-3

17886